

4. Іващенко В.І. Економічний аналіз господарської діяльності / В.І.Іващенко, М.А.Болух. – К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 2001. – 204 с
5. Ковалёв В.В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчётности. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 512 с.
6. Крейнина М.Н. Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности акционерных обществ в промышленности, строительстве и торговле. – М.: АО «ДИС», «МВ–Центр», 1994.
7. Мазурова И.И., Астапенко З.Н., Брылева Н.Д. Лекции по анализу хозяйственной деятельности. – СПб., 1993.
8. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник / Є.В.Мних, Н.С.Барабаш. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 412 с.
9. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. - [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
10. Уткин Э.И. Финансовый менеджмент: Учебник для вузов. – М.: Зеркало, 1998.

УДК 658.153:330.145:662

Сапсай В.В.,

студентка 2 курсу магістратури

Криворізький економічний інститут

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Оцінка економічної ефективності гірничо-видобувних підприємств

Різні сторони економічної ефективності виділяють у вітчизняній економічній літературі. Проте в усіх західних і вітчизняних працях економістів не виокремлюють речовий зміст і суспільну форму категорії «економічної ефективності». Проблема, що розглядається не є новою в економічній літературі. Серед наукових праць, у яких досліджуються теоретичні підходи до визначення сутності ефективності діяльності промислових підприємств можна виокремити дослідження таких науковців, як Р.В.Андрійчук, П.Ю.Буряк, О.Г.Гупало,

О.О.Воронін, Ф.В.Зинов'єв, Н.В.Савенко, Т.Ю.Сидора, С.Н.Немирович.

Разом з тим залишається необхідність проведення дослідження щодо пошуку резервів підвищення економічної ефективності, з урахуванням галузевої специфіки діяльності підприємств гірничо-металургійного комплексу України.

Метою роботи є оцінка економічної ефективності гірничо-видобувних підприємств, що входять до холдингу Метінвест. Це підприємства: ПрАТ «Центральний ГЗК», ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Північний ГЗК». Видобування товарної залізної руди та виробництво залізорудного концентрату є процес безперервного виробництва та не має сезонних обмежень.

Залізорудний концентрат є основною сировиною для виробництва продукції підприємств металургійної промисловості, тому його виробництво орієнтується безпосередньо на потреби металургів.

Аналізуючи теоретичні підходи як вітчизняних, так і зарубіжних науковців до економічної сутності «ефективності», Білик М.Д. називає такі характеристики: якісний результат певної діяльності, що характеризує її продуктивність; результат ефективного та раціонального використання всіх видів ресурсів; співвідношення конкретного кінцевого результату до витрат, що забезпечили його отримання.[1,с.365]

Дніпропетровська область, займаючи трохи більше 5 відсотків усієї території України й маючи близько 7,5 відсотка усього населення, є одним з провідних регіонів нашої держави, його економічний розвиток значною мірою визначає загальну ситуацію в державі. На Дніпропетровщині виробляється близько 18% усієї промислової продукції України. Основу промисловості складає гірничо-металургійний комплекс, який в загальному обсязі промислової продукції становить 65,1%. На території області виробляється майже 34% продукції чорної металургії України. У загальному обсязі валової продукції промисловості металургії належить 49,5%. Головними чинниками, які безпосередньо або опосередковано впливали на конкурентоспроможність ГЗК на залізорудному ринку у 2018 році, були такі фактори: високий ступінь конкуренції на ринку ЗРС; значний вплив світових тенденцій на світовому ринку

ЗРС на регіональний ринок; висока якість продукції; ринкова ціна та постійне виконання договірних домовленостей з поставок продукції.

Аналіз показав, що сума дебіторської заборгованості ГЗК перевищувала суму кредиторської заборгованості у 1,5 рази, період оборотності дебіторської заборгованості більший за період оборотності кредиторської заборгованості

Відмічено зниження економічної ефективності діяльності усіх гірничо-видобувних підприємств. Незважаючи на той факт, що виручка від реалізації продукції зросла на всіх підприємствах, обсяг чистого прибутку підприємств ПрАТ «Інгулецький ГЗК» та ПрАТ «Центральний ГЗК» зменшився. Тільки на Північному ГЗК зросли і виручка від реалізації, і чистий прибуток. Середня рентабельність діяльності по галузі складала 31,69% у 2017 році та 26% у 2018 році. Вартість активів зросла на всіх підприємствах, що аналізуються, рентабельність активів у 2018 році, відносно 2017 року, в цілому зменшилась. Розмір власного капіталу збільшився на всіх підприємствах, що аналізуються, найбільші темпи росту (129%) відмічено на Північному ГЗК. Рентабельність власного капіталу у 2018 році, відносно 2017 року, зменшилась.

На першому місці за важливістю для гірничодобувних підприємств країни є питання підвищення конкурентоспроможності за рахунок зниження витрат, поліпшення якісних показників продукції, а також жорстка дисципліна в рамках реалізації збутової політики. Найбільшу питому вагу у структурі операційних витрат двох підприємств Інгулецького ГЗК та Північного ГЗК займали матеріальні витрати, що пояснюється специфікою виробничої діяльності відкритого видобутку залізорудної сировини. На відміну від цих підприємств, на Центральному ГЗК, найбільшу частку у структурі операційних витрат займали інші операційні витрати. Специфікою діяльності цього підприємства є поєднання відкритого та підземного видобутку залізорудної сировини. Основним напрямком роботи ГЗК можна вважати розширення ринків збуту за рахунок відкриття нових ринків та посилення позицій на європейському ринку. Звідси завдання ГЗК - створення іміджу конкурентоспроможних, фінансово - стійких підприємств. У зв'язку з цим плануються наступні заходи: оптимізація

виробничих процесів з метою зниження собівартості продукції як безумовний чинник зростання конкурентоспроможності продукції; підвищення якісних характеристик продукції; освоєння випуску інших видів сировини, що дозволить диверсифікувати ринок ЗРС і збільшити долю комбінатів в постачаннях як на внутрішній ринок, так і на експорт; укладання контрактів з споживачами, де основними постачальниками є підприємства «великої трійки» (Vale (Бразилія), ВНР Billiton та Rio Tinto (Австралія)); ведення збутової політики на умовах відвертості і прозорості з дотриманням термінів постачання, якісних характеристик і інших умов договору; застосування різних форм розрахунків за відвантаженою продукцією для створення привабливих фінансових умов для споживачів. [2]

Список використаних джерел:

1. Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2005. — 592 с.
2. Метінвест. Офіційний сайт холдінгу. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://metinvestholding.com/ua>

УДК 331:658

Сердюк О.О.,

студентки 4-го курсу

факультету економіки та управління

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Теоретичне обґрунтування системи антикризового фінансового контролю на підприємстві

В умовах загострення макроекономічної кризи невизначеність посилюється, а отже, суттєво ускладнюється процес прийняття фінансових рішень на мікрорівні. Тому відсутність або недієздатність контролінгу на підприємстві стає однією з ключових причин фінансової кризи. Досить часто